

Participants al Segon Congrés de l'Apostolat Social de la Companyia de Jesús.

M. Carmen de la Fuente i Xavi Casanovas, representants catalans en el Segon Congrés de l'Apostolat Social de la Companyia de Jesús

Treballant per la justícia des de l'espiritualitat ignasiana

S'han complert trenta anys del assassinat dels vuit màrtirs de l'UCA (Universitat Centreamericana) del Salvador, entre ells Ignacio Ellacuría. El proper 21 de març en farà quaranta de l'assassinat a Bolívia del català Lluís Espinal. I ja més recentment, el 2014 va ser assassinat l'holandès Frans van der Lugt a Homs durant la guerra a Síria. Testimonis de màrtirs jesuïtes que van ser molt presents a Roma durant el Segon Congrés de l'Apostolat Social de la Companyia de Jesús, celebrat a la cúria general, amb motiu del 50è aniversari del Secretariat per a la Justícia Social i l'Ecologia.

«En els darrers cinquanta anys un total de 57 jesuïtes han estat assassinats a causa del seu compromís amb el binomi fe-justícia», rememora Xavi Casanovas, director de Cristianisme i Justícia. «L'opció per la justícia és radical, amb unes conseqüències que poden comportar haver de do-

nar la vida.» De la seva banda, M. Carmen de la Fuente, directora de Migra Studium i coordinadora de les entitats socials dels jesuïtes a Catalunya, constata que «la vivència més important del congrés és la invitació a continuar treballant per la justícia des de l'espiritualitat ignasiana».

Xavi Casanovas i M. Carmen de la Fuente, tots dos laics, van ser els representants catalans de la Companyia de Jesús en el congrés *Un camí de justícia i reconciliació: 50 anys i més*, celebrat del 4 al 8 de novembre. «En el congrés es va parlar molt de la necessitat de ser més audaçs, de no tenir por de ser incòmodes», remarca Casanovas, alhora que puntualitza que «es tracta d'una incomoditat que no és estèril, sinó que és transformadora perquè acompanya les realitats més vulnerables».

El Secretariat per a la Justícia Social i l'Ecologia va ser fundat el 1969 per iniciativa de l'aleshores superior general, el pare Pedro Arrupe, que volia enfortir la dimensió apostòlica de la Companyia. El 14 de novembre del 1980, naixeria el Servei Jesuïta a Refugiats.

«El congrés ha servit, d'una banda, per valorar la història d'on venim i, de l'altra, per albirar els reptes de present i futur», destaca M. Carmen de la Fuente. En aquest sentit, l'apostolat dels jesuïtes posa el focus en la denúncia de les estructures que generen injustícia i que deixen moltes

M. Carmen de la Fuente i Xavi Casanovas, al terrat de la cúria general dels jesuïtes a Roma.

XAVI CASANOVAS
«En el congrés es va parlar de la necessitat de ser més audaçs, de no tenir por de ser incòmodes»

M. CARMEN DE LA FUENTE
«El pare general va acceptar la nostra petició de crear una comissió per reflexionar a l'entorn de l'aportació de les dones»

persones i pobles a l'estacada.

«Tots els presents al congrés, independentment del país d'origen, compartim un mateix diagnòstic», explica Xavi Casanovas. Així, «compartim elements de crítica molt forta a una globalització que és uniformitzadora, que no té en compte les identitats locals, que arrasa cultures i sabers; a una creixent desigualtat que crea polarització econòmica i política; i a una crisi ecològica que ens interpel·la a protegir la casa comuna». Però no únicament comparteixen diagnòstic, sinó també l'espiritualitat ignasiana i, per tant, la manera com volen donar-hi resposta. «Hem constatat que la nostra feina és universal, que fem un mateix diagnòstic de la realitat, que hi volem respondre de la mateixa manera, però encarnant-nos a la nostra situació concreta», afegeix el director de Cristianisme i Justícia.

El 7 de novembre, a l'audiència que els va concedir al Palau Apostòlic Vaticà, el papa Francesc va recordar als assistents que l'apostolat social, més que resoldre problemes, que també, el que ha de fer és promoure processos i encoratjar esperances: «Processos que ajudin les persones i les comunitats a créixer, a ser conscients dels seus drets, a desplegar les seves capacitats i crear el seu propi futur.»

El papa Francesc es va referir, evidentment, al pare Arrupe i a la seva intuïció que el servei de la fe i la promoció de la justícia no podien separar-se, ja

que estaven radicalment unides. Una intuïció que ha eclosionat amb el pontificat d'un altre jesuïta, el papa Francesc.

La Companyia de Jesús va celebrar el seu primer congrés de l'Apostolat Social l'any 1997 a Nàpols. Aleshores tots els participants eren jesuïtes, mentre que en aquest darrer, un terç, el 37%, eren laics, la meitat dels quals dones. «L'aportació de la dona a la missió de la Companyia va ser subratllada al llarg del congrés», destaca M. Carmen de la Fuente, alhora que agraeix que el pare general dels jesuïtes, Arturo Sosa, hi fes referència en la seva primera intervenció: «Va parlar de la dona no únicament com a receptora de la nostra acció, sinó com a actora social, i molt especialment de la seva necessària presència en la presa de decisions i en el discerniment que afecta tant l'apostolat social com el conjunt de la Companyia.»

Aquesta primera intervenció va marcar el to del congrés i va desembocar en una proposta concreta. «El P. Sosa», conclou la directora de Migra Studium, «ens va rebre en audiència i va acceptar la nostra petició de crear dins de la Companyia una comissió per reflexionar a l'entorn de l'aportació de les dones en l'acció, la decisió i el discerniment apostòlic de la companyia.»